

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

18 päivänä lokakuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen kauppapolitiikka – Kiinan kansantasavallasta peräisin olevia tiettyjä tuotteita koskeva lopullinen polkumyyntitulli – Polkumyyntitulli, jota Maailman kauppajärjestön (WTO) riitojenratkaisuelin pitää tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen vastaisena

Asiassa C-207/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Bolzanon ensimmäisen oikeusasteen verotuomioistuin, Italia) on esittänyt 4.4.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 21.4.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Rotho Blaas Srl

vastaan

Agenzia delle Dogane e dei Monopoli,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: varapresidentti R. Silva de Lapuerta, joka hoitaa ensimmäisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J.-C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund ja S. Rodin (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: R. Schiano, hallintovirkamies,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 1.3.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Rotho Blaas Srl, edustajinaan P. Bellante ja B. Bonafini, avvocati,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan G. Albenzio, avvocato dello Stato,
- Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään H. Marcos Fraile ja E. Rebasti, avustajanaan N. Tuominen, avocat,
- Euroopan komissio, asiamiehinään P. Stancanelli, N. Kuplewatzky ja T. Maxian Rusche,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee lopullisen polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa 26.1.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 91/2009 (EUVL 2009, L 29, s. 1), asetuksen N:o 91/2009 muuttamisesta 4.10.2012 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 924/2012 (EUVL 2012, L 275, s. 1) ja lopullisen polkumyyntitullin käyttöönotosta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa, sellaisena kuin se on laajennettuna koskemaan Malesiasta lähetettyjen tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia, asetuksen (EY) N:o 1225/2009 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun jälkeen 26.3.2015 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/519 (EUVL 2015, L 82, s. 78) (jäljempänä yhdessä riidanalaiset asetukset) pätevyttä.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Rotho Blaas Srl ja toisaalta Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (tulli- ja monopolivirasto, jäljempänä tullivirasto) ja joka koskee oikaisuun perustuvaa tullien, polkumyyntitullien ja arvonlisäveron kantamista viivästyskorkeineen ja viivästysseuraamuksineen tilanteessa, jossa oli kyse puuruuvien tuonnista Euroopan unioniin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa 22.12.1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/800/EY (EYVL 1994, L 336, s. 1) Euroopan unionin neuvosto hyväksyi Marrakeshissa 15.4.1994 allekirjoitetun Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamissopimuksen ja sen liitteissä 1, 2 ja 3 olevat sopimukset (jäljempänä yhdessä WTO-sopimukset), joihin lukeutuvat tullitariffeja ja kauppaa koskeva vuoden 1994 yleissopimus (EYVL 1994, L 336, s. 11; jäljempänä vuoden 1994 GATT-sopimus) ja tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen VI artiklan täytäntöönpanoa koskeva sopimus (EYVL 1994, L 336, s. 103; jäljempänä polkumyynnin vastainen WTO-sopimus).
- 4 Neuvosto otti asetuksella N:o 91/2009 käyttöön lopullisen polkumyyntitullin Kiinasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa.
- 5 WTO:n riitojenratkaisuelin (jäljempänä riitojenratkaisuelin) hyväksyi 28.7.2011 valituselimen raportin ja paneelin raportin, sellaisena kuin se on muutettuna valituselimen raportilla, asiassa ”European Communities – Definitive Anti-Dumping Measures on Certain Iron or Steel Fasteners from China” (”Euroopan yhteisöt – tiettyjen Kiinasta peräisin olevien rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa sovellettavat lopulliset polkumyynnin vastaiset toimenpiteet”) (WT/DS 397) (jäljempänä riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemä päätös). Näissä raporteissa todettiin muun muassa, että unioni oli toiminut tavalla, joka ei ollut polkumyynnin vastaisen WTO-sopimuksen tiettyjen määräysten mukainen.
- 6 Mainitun riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemän päätöksen jälkeen neuvosto antoi 4.10.2012 täytäntöönpanoasetuksen N:o 924/2012, jolla muutettiin asetusta N:o 91/2009 muun muassa siten, että viimeksi mainitussa asetuksessa säädettyä polkumyyntitullin määrää alennettiin.
- 7 Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa asetuksella (EY) N:o 91/2009 käyttöön otetun lopullisen polkumyyntitullin laajentamisesta koskemaan Malesiasta lähetettyjen tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia, 18.7.2011 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 723/2011

- (EUVL 2011, L 194, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna 25.7.2012 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 693/2012 (EUVL 2012, L 203, s. 23), polkumyynnin vastaiset toimenpiteet laajennettiin Malesiasta lähetettyjen tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuontiin riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu kyseinen maa.
- 8 Polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 30.11.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1225/2009 (EUVL 2009, L 343, s. 51) 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun jälkeen komissio piti täytäntöönpanoasetuksella 2015/519 voimassa asetuksella N:o 91/2009 käyttöön otetun ja täytäntöönpanoasetuksella N:o 924/2012 muutetun polkumyöntitullin viiden vuoden lisäajanjakson ajan.
 - 9 Riitojenratkaisuelin hyväksyi 12.2.2016 tekemällään päätöksellä kaksi uutta raporttia, joissa todettiin, että toimenpiteet, joita unioni oli toteuttanut täytäntöönpanoasetuksella N:o 924/2012, eivät olleet polkumyynnin vastaisen WTO-sopimuksen tiettyjen määräysten mukaisia (jäljempänä riitojenratkaisuelimen 12.2.2016 tekemä päätös).
 - 10 Mainitun riitojenratkaisuelimen 12.2.2016 tekemän päätöksen jälkeen komissio antoi 26.2.2016 täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/278 Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa käyttöön otetun lopullisen polkumyöntitullin, sellaisena kuin se on laajennettuna koskemaan Malesiasta lähetettyjen tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia, kumoamisesta (EUVL 2016, L 52, s. 24; jäljempänä kumoamisasetus).
 - 11 Riidanalaisilla asetuksilla käyttöön otetut polkumyöntitullit kumotaan kyseisen asetuksen 1 artiklassa.
 - 12 Mainitun asetuksen 2 artiklassa säädetään, että asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen polkumyöntitullien kumoaminen tulee voimaan asetuksen 3 artiklassa säädetystä voimaantulopäivästä eikä ennen kyseistä ajankohtaa kannettuja tulleja palauteta sen perusteella.
 - 13 Kumoamisasetus on annettu toimenpiteistä, joita unioni voi toteuttaa polkumyöntitoimenpiteitä ja tukien vastaisia toimenpiteitä koskevan WTO:n riitojenratkaisuelimen hyväksymän raportin johdosta, 11.3.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/476 (EUVL 2015, L 83, s. 6) perusteella.
 - 14 Kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa säädetään, että aina kun riitojenratkaisuelin hyväksyy raportin unionin polkumyöntilainsäädännön nojalla toteutetusta unionin toimenpiteestä, komissio voi kumota kiistanalaisen toimenpiteen tai muuttaa sitä tai hyväksyä kulloinkin aiheellisena pidetyn erityisen täytäntöönpanotoimenpiteen.
 - 15 Mainitun asetuksen 3 artiklassa säädetään, että ”jollei toisin säädetä, tämän asetuksen nojalla toteutettavia toimenpiteitä noudatetaan niiden voimaantulosta alkaen, eikä niiden perusteella palauteta ennen kyseistä ajankohtaa kannettuja tulleja”.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 16 Rotho Blaas on yhtiö, jonka kotipaikka on Bolzanossa (Italia) ja joka tuottaa ja myy puurakentamiseen soveltuvaa huipputeknologiaa.
- 17 Rotho Blaas teki aikavälillä 8.9.2011–28.2.2014 useisiin italialaisiin tullitoimipaikkoihin lopullista maahantuontia koskevia tulli-ilmoituksia, jotka koskivat puuruuvien tuontia Thaimaasta, ja esitti Thaimaan viranomaisten antamia alkuperätodistuksia.

- 18 Bolzanon tullitoimipaikka suoritti Euroopan petostentorjuntavirastolta (OLAF) saamiensa sellaisten tietojen perusteella, jotka koskivat vilpillistä maahantuontia muun muassa Thaimaasta, Rotho Blaasin suorittamiin tuonteihin kohdistuvia jälkitarkastuksia ja katsoi, että toisin kuin tältä osin annetuista alkuperätodistuksista ilmeni, 75 prosenttia maahantuoduista tavaroista oli tosiasiasa kiinalaista alkuperää ja että asianomaisiin tavariin oli näin ollen sovellettu epäasianmukaisesti vapautuksia tuontitulleista.
- 19 Tullitoimipaikka velvoitti näin ollen 14.10.2016 tekemällään oikaisupäätöksellä Rotho Blaasin maksamaan tulleja, polkumyöntulleja ja arvonlisäveroa viivästyskorkeineen ja viivästysseuraamuksineen.
- 20 Rotho Blaas valitti kyseisestä päätöksestä ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen ja vetosi siihen, että riidanalaisia asetuksia oli pidettävä ex tunc pätemättöminä niihin velvollisuuksiin nähden, joita unionilla oli WTO:n polkumyöntisopimuksen nojalla, ja erityisesti riitojenratkaisuelimen 12.2.2016 tekemään päätökseen – jolla vahvistettiin se, etteivät kyseisillä asetuksilla käyttöön otetut polkumyöntitoimenpiteet olleet kyseisten velvollisuuksien mukaisia – nähden.
- 21 Rotho Blaas korostaa tältä osin, että komissio on kyseisen päätöksen johdosta kumonnut kumoamisasetuksella polkumyöntitullit, jotka otettiin käyttöön ja joita muutettiin riidanalaisilla asetuksilla. Rotho Blaas toteaa kuitenkin, että on yksinomaan unionin tuomioistuimen asiana todeta unionin säädösten, kuten kyseisten asetusten, pätemättömyys.
- 22 Tullivirasto väittää ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa, että – toisin kuin Rotho Blaas esittää – unionin asetukset vaikuttavat pääsääntöisesti ainoastaan ex nunc eivätkä ex tunc. Se, että kumoamisasetuksella tehdyille kumoamiselle annettaisiin taannehtiva vaikutus, heikentäisi tulliviraston mukaan kyseisten asetusten tehokkuutta.
- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että unionin tuomioistuimelle on ensiksi esitettävä kysymys riidanalaisien asetusten pätevydestä 28.7.2011 ja 12.2.2016 tehtyihin riitojenratkaisuelimen päätöksiin – joissa on todettu, etteivät kyseisillä asetuksilla käyttöön otetut polkumyöntin vastaiset toimenpiteet ole yhteensopivia WTO:n polkumyöntin vastaisen sopimuksen ja vuoden 1994 GATT-sopimuksen kanssa – nähden.
- 24 Jos tällainen pätemättömyys todetaan, nousee ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan toiseksi esille kysymys siitä, vaikuttaako pätemättömyys ex tunc, eli alkavatko vaikutukset siitä päivästä, kun riidanalaiset asetukset tulivat voimaan, vai päinvastoin ex nunc, jolloin asetusten kumoaminen vaikuttaa vasta siitä alkaen, kun kumoamisasetus tuli voimaan.
- 25 Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Bolzanon ensimmäisen oikeusasteen verotuomioistuin, Italia) on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Ovatko -- asetus -- N:o 91/2009, -- täytäntöönpanoasetus --N:o 924/2012 ja -- täytäntöönpanoasetus -- 2015/519 pätemättömiä, lainvastaisia tai yhteensopimattomia tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen VI artiklan ja WTO:n riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemän päätöksen kanssa?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, alkavatko riidanalaisien toimien nojalla käyttöön otettujen polkumyöntitullien kumoamisen oikeudelliset vaikutukset kumoamisasetuksen voimaantulosta vai riidanalaisen toimen eli asetuksen N:o 91/2009 voimaantulosta?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

Tutkittavaksi ottaminen

- 26 Italian hallitus ilmaisee unionin tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa epäilyksiä siitä, onko Rotho Blaasilla oikeus vedota riidanalaisten asetusten pätemättömyyteen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa, ja siten myös siitä, voidaanko ensimmäinen kysymys ottaa tutkittavaksi, koska kyseinen yhtiö olisi helposti voinut 9.3.1994 annettuun tuomioon TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90) perustuvan oikeuskäytännön mukaisesti vaatia SEUT 263 artiklan neljännen kohdan nojalla unionin tuomioistuinta kumoamaan ne.
- 27 Rotho Blaas huomauttaa, ettei se olisi voinut itse riitauttaa riidanalaisten asetusten lainmukaisuutta, kun otetaan huomioon, ettei asetukset voi luonteeltaan olla tosiasiallisesti tai oikeudellisesti yksityisen oikeussubjektin nostaman yksittäisen kumoamiskanteen kohteena, ellei yksityinen oikeussubjekti osoita, että riidanalaisten asetusten koskee sitä erikseen ja suoraan siten, että se asetetaan asetuksella tilanteeseen, joka eroaa muiden toimijoiden tilanteesta (tuomio 15.7.1963, Plaumann v. komissio, 25/62, EU:C:1963:17).
- 28 Tästä on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yleinen periaate, jolla taataan se, että kaikilla yksityisillä on oikeus vedota niille vastaisesta kansallisesta toimenpiteestä nostetun kanteen yhteydessä sellaisen unionin toimen pätemättömyyteen, johon tämä toimenpide perustuu, ei ole esteenä sille, että tällaisen oikeuden edellytykseksi asetetaan se, että asianomaisella henkilöllä ei ole ollut oikeutta vaatia suoraan unionin tuomioistuinta kumoamaan kyseisen toimenpiteen SEUT 263 artiklan nojalla. On kuitenkin todettava, että ainoastaan siinä tapauksessa, että voidaan katsoa, että henkilö olisi epäilyksettä voinut vaatia kyseisen toimen kumoamista, henkilö ei voi vedota kyseisen toimen pätemättömyyteen toimivaltaisessa kansallisessa tuomioistuimessa (ks. vastaavasti tuomio 9.3.1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, 23 kohta; tuomio 18.9.2014, Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, 28 ja 29 kohta ja tuomio 16.4.2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, 18 kohta).
- 29 Tässä yhteydessä on palautettava mieleen, että SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa määrätään kahdesta tapauksesta, joissa luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä katsotaan olevan kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä oleva asiavaltuus nostaa kanteen toimesta, jota ei ole osoitettu sille. Tällaisen kanteen nostaminen on mahdollista yhtäältä sillä edellytyksellä, että tuo toimi koskee kyseistä henkilöä suoraan ja erikseen. Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi toisaalta nostaa kanteen sääntelytoimesta, joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä, jos kyseinen toimi koskee sitä suoraan (ks. mm. tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 59 ja 91 kohta ja tuomio 13.3.2018, Industrias Químicas del Vallés v. komissio, C-244/16 P, EU:C:2018:177, 39 kohta).
- 30 Näin ollen ensinnäkin siinä tapauksessa, että voidaan katsoa, että riidanalaiset asetukset koskevat epäilemättä Rotho Blaasin kaltaista oikeushenkilöä suoraan ja erikseen SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla, kyseinen henkilö ei voi vedota niiden pätemättömyyteen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa (tuomio 4.2.2016, C & J Clark International ja Puma, C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, 57 kohta).
- 31 Tästä on todettava, että riidanalaisten asetusten kaltaiset asetukset, joilla otetaan käyttöön polkumyyntitulleja, ovat luonteeltaan normatiivisia toimia, koska niitä sovelletaan kaikkiin asianomaisiin talouden toimijoihin (ks. vastaavasti tuomio 21.2.1984, Allied Corporation v. komissio, 239/82 ja 275/82, EU:C:1984:68, 11 kohta ja tuomio 16.4.2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, 18 kohta).

- 32 Oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että asetus, jolla otetaan käyttöön polkumyyntitulli, voi koskea erikseen useantyyppisiä talouden toimijoita, estämättä sitä, että asetus voi koskea myös muita toimijoita erikseen sellaisten niille tunnusomaisten erityispiirteiden takia, joiden perusteella ne erottuvat kaikista muista henkilöistä (ks. vastaavasti tuomio 16.5.1991, Extramet Industrie v. neuvosto, C-358/89, EU:C:1991:214, 16 kohta ja tuomio 16.4.2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, 22 kohta).
- 33 Ensinnäkin tällainen asetus voi koskea erikseen niitä kyseisen tuotteen tuottajia ja viejiä, joiden kaupallista toimintaa koskevia tietoja on käytetty perusteena katsottaessa niiden syyllistyneen polkumyyntiin (tuomio 18.9.2014, Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 34 Toiseksi asia voi olla myös näin niiden kyseisen tuotteen tuojien osalta, joiden jälleenmyyntihinnat on otettu huomioon vientihintoja muodostettaessa ja joita toteamukset polkumyyntiin olemassaolosta näin ollen koskevat (tuomio 14.3.1990, Nashua Corporation ym. v. komissio ja neuvosto, C-133/87 ja C-150/87, EU:C:1990:115, 15 kohta; tuomio 14.3.1990, Gestetner Holdings v. neuvosto ja komissio, C-156/87, EU:C:1990:116, 18 kohta ja tuomio 16.4.2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, 20 kohta).
- 35 Kolmanneksi asia voi olla näin vielä kyseisen tuotteen viejiin sidoksissa olevien tuojien osalta, muun muassa silloin, kun vientihinta on laskettu kyseisten tuojien unionin markkinoilla soveltamien jälleenmyyntihintojen perusteella, ja silloin, kun itse polkumyyntitulli on laskettu näiden jälleenmyyntihintojen perusteella (tuomio 11.7.1990, Neotype Techmashexport v. komissio ja neuvosto, C-305/86 ja C-160/87, EU:C:1990:295, 19 ja 20 kohta ja tuomio 16.4.2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, 21 kohta).
- 36 Nyt käsiteltävässä asiassa ei mitenkään käy ilmi, että riidanalaiset asetukset olisi annettu ottaen huomioon Rotho Blaasin yksilöllinen tilanne johonkin tämän tuomion 33–35 kohdassa mainittuun talouden toimijoiden ryhmien tapaan tai että kyseiset asetukset muista syistä vaikuttaisivat Rotho Blaasiin tavalla, joka erottaisi sen muista asianomaisten polkumyyntiin vastaisten toimenpiteiden kohteena olevien tuotteiden tuojista.
- 37 Näin ollen ei voida katsoa, että mainitut asetukset koskivat epäilyksettä Rotho Blaasia erikseen SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla.
- 38 Siltä osin kuin on toiseksi kyse siitä, olisiko Rotho Blaas selvästi voinut nostaa SEUT 263 artiklan neljännen kohdan viimeisen osan nojalla kanteen riidanalaisen asetusten osalta sillä perusteella, että ne olivat sääntelytoimia, jotka koskivat Rotho Blaasia suoraan ja jotka kyseisessä määräyksessä tarkoitettulla tavalla eivät edellyttäneet täytäntöönpanotoimenpiteitä, on riittävää todeta, että riidanalaisilla asetuksilla käyttöön otetut polkumyyntitullit asetetaan asianomaisten toimijoiden – kuten pääasian osalta Rotho Blaasin – maksettaviksi toimivaltaisten kansallisten viranomaisten toteuttamilla toimilla.
- 39 Näin ollen ei voida katsoa, etteivät riidanalaiset asetukset selvästikään edellyttäneet SEUT 263 artiklan neljännen kohdan viimeisessä osassa tarkoitettuja täytäntöönpanotoimenpiteitä.
- 40 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, ei voida todeta, että Rotho Blaas olisi voinut tämän tuomion 29 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla epäilyksettä vaatia riidanalaisen asetusten kumoamista SEUT 263 artiklan neljännen kohdan nojalla, mikä estäisi sitä vetoamasta kyseisten asetusten pätemättömyyteen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa.
- 41 Tästä seuraa, että ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys on otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

- 42 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, ovatko riidanalaiset asetukset pätemättömiä vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI artiklaan ja riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemään päätökseen nähden.
- 43 Aluksi on palautettava mieleen, että kansainvälisen sopimuksen, jonka sopimuspuoli unioni on, määräyksiin voidaan vedota unionin johdetun oikeuden toimen kumoamista koskevan kanteen tai tällaisen toimen lainvastaisuutta koskevan väitteen tueksi ainoastaan, jos yhtäältä kyseisen sopimuksen luonne ja rakenne eivät ole sen esteenä ja jos toisaalta kyseiset määräykset ovat sisällöltään ehdottomia ja riittävän täsmällisiä (ks. mm. tuomio 13.1.2015, neuvosto ym. v. Vereniging Milieudefensie ja Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tällaisiin määräyksiin voidaan vedota unionin tuomioistuimissa unionin toimen lainmukaisuuden arviointiperusteena ainoastaan, jos kyseiset kaksi edellytystä täyttyvät samanaikaisesti.
- 44 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee WTO-sopimusten osalta, että kyseiset sopimukset eivät luonteensa ja rakenteensa vuoksi lähtökohtaisesti kuulu niihin normeihin, joihin nähden unionin toimielinten toimien lainmukaisuutta voidaan valvoa (ks. mm. tuomio 23.11.1999, Portugali v. neuvosto, C-149/96, EU:C:1999:574, 47 kohta; tuomio 1.3.2005, Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, 39 kohta ja tuomio 4.2.2016, C & J Clark International ja Puma, C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, 85 kohta).
- 45 Unionin tuomioistuin on tältä osin todennut erityisesti, että jos katsottaisiin, että unionin lainsäädännön yhdenmukaisuuden varmistaminen WTO:n sääntöjen kanssa kuuluu suoraan unionin tuomioistuimille, unionin lainsäädäntö- tai täytäntöönpanoelimiltä vietäisiin liikkumavaraa, joka on unionin kauppakumppaneiden vastaavilla elimillä. On nimittäin selvää, että tietyt sopimuspuolet, joihin kuuluvat unionin tärkeimmät kauppakumppanit, ovat tehneet juuri WTO-sopimusten tavoitteen ja päämäärän valossa sen johtopäätöksen, että nämä sopimukset eivät kuulu normeihin, joihin nähden niiden tuomioistuimet valvovat niiden sisäisen oikeuden säännösten lainmukaisuutta. Tällaisen vastavuoroisuuden puuttuminen voisi johtaa epätasapainoon WTO:n sääntöjen soveltamisessa (ks. mm. tuomio 23.11.1999, Portugali v. neuvosto, C-149/96, EU:C:1999:574, 43–46 kohta; tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 119 kohta ja tuomio 18.12.2014, LVP, C-306/13, EU:C:2014:2465, 46 kohta).
- 46 Unionin tuomioistuimella on lisäksi ollut jo tilaisuus erityisesti täsmentää, ettei varsinkaan ole mahdollista hyväksyä sitä mahdollisuutta, että talouden toimija vetoaa unionin tuomioistuimissa siihen, ettei unionin lainsäädäntö ole yhteensopivaa riitojenratkaisuelimen päätöksen, kuten nyt käsiteltävässä asiassa riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemän päätöksen, kanssa. Riitojenratkaisuelimen suosituksia tai päätöksiä, joilla todetaan WTO-sääntöjen noudattamatta jättäminen, ei nimittäin lähtökohtaisesti ja niiden oikeudellisesta ulottuvuudesta riippumatta voida perustavanlaatuisesti erottaa aineellisoikeudellisista säännöistä, jotka ilmentävät velvoitteita, joihin jäsen on WTO:n osalta sitoutunut. Näin ollen riitojenratkaisuelimen suositukseen tai päätökseen, jolla todetaan mainittujen sääntöjen noudattamatta jättäminen, ei lähtökohtaisesti voida sen enempää kuin WTO-sopimukseen sisältyviin aineellisoikeudellisiin sääntöihin vedota unionin tuomioistuimissa sen toteamiseksi, onko unionin lainsäädäntö yhteensopimatonta tällaisen suosituksen tai päätöksen kanssa (tuomio 10.11.2011, X ja X BV, C-319/10 ja C-320/10, ei julkaistu; EU:C:2011:720, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 47 Unionin tuomioistuin on ainoastaan kahdessa poikkeuksellisessa tilanteessa, joissa taustalla on unionin lainsäätäjän halu rajoittaa itse harkintavaltaansa WTO:n sääntöjen soveltamisessa, hyväksynyt sen, että unionin tuomioistuimet valvovat tarpeen vaatiessa unionin toimien ja niiden soveltamistoimien

lainmukaisuutta WTO-sopimukseen nähden tai riitojenratkaisuelimen sellaiseen päätökseen nähden, jossa todetaan, ettei kyseisiä sopimuksia ole noudatettu (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2015, komissio v. Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, 40 kohta).

- 48 Kyse on ensinnäkin tilanteesta, jossa unionin tarkoituksena on ollut panna täytäntöön erityinen velvoite, johon se on sitoutunut kyseisillä sopimuksilla, ja toiseksi tilanteesta, jossa kyseessä olevassa unionin oikeuden toimesta nimenomaisesti viitataan WTO-sopimusten tiettyihin määräyksiin (ks. tuomio 16.7.2015, komissio v. Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 49 Se, voidaanko riidanalaisten asetusten pätevyyttä arvioida vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI artiklaan ja riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemään päätökseen nähden, on näin ollen määritettävä kyseisten kriteerien perusteella.
- 50 Siltä osin kuin on ensinnäkin kyse asetuksesta N:o 91/2009, josta on kyse pääasiassa, on todettava, ettei kyseisessä säädöksessä viitata nimenomaisesti vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI artiklan tiettyihin määräyksiin ja ettei siitä mitenkään ilmene, että neuvoston aikomuksena olisi ollut panna täytäntöön erityinen velvoite, johon on sitouduttu kyseisellä sopimuksella tai yleisemmin WTO-sopimuksilla.
- 51 Siltä osin kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, onko mainittu asetus pätevä erityisesti riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemään päätökseen nähden, on riittävää todeta, että kyseinen päätös on tehty mainitun asetuksen antamisen jälkeen ja ettei se näin ollen voi olla kyseisen asetuksen oikeusperustana.
- 52 Täytäntöönpanoasetusten N:o 924/2012 ja 2015/519 osalta on seuraavaksi todettava, että vaikka kyseisillä asetuksilla ilmennetään tietyssä määrin unionin tahtoa panna täytäntöön riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemä päätös, tämä ei kuitenkaan ole – kun otetaan huomioon sellaisten tilanteiden poikkeuksellinen luonne, jotka tämän tuomion 47 kohdassa mainitulla tavalla mahdollistavat lainmukaisuuden valvonnan WTO-sääntöjen kannalta – riittävä seikka, jotta voitaisiin katsoa, että antaessaan mainitut asetukset unionin tarkoituksena olisi ollut panna täytäntöön erityinen velvoite, johon se on sitoutunut WTO-sopimuksella, millä voitaisiin oikeuttaa poikkeaminen siitä, ettei WTO-sääntöihin ole mahdollista vedota unionin tuomioistuimissa, ja minkä perusteella unionin tuomioistuimet voisivat valvoa unionin kyseisten toimien laillisuutta näiden sääntöjen kannalta (ks. vastaavasti tuomio 1.3.2005, Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, 42–48 kohta ja tuomio 4.2.2016, C & J Clark International ja Puma, C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, 93–98 kohta).
- 53 Täytäntöönpanoasetuksella 2015/519 tyydytään nimittäin vahvistamaan polkumyynnitullin kantaminen viiden vuoden lisäajanjaksona sellaisen kyseistä tullia koskevan tarkastelun tuloksena, joka on tehty ennen kyseisen tullin voimassaolon päättymistä, mainitsematta riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tehtyä päätöstä. Kyseisessä täytäntöönpanoasetuksessa ei myöskään erityisesti viitata WTO-sääntöihin perustuviin velvoitteisiin.
- 54 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 924/2012 osalta on todettava, että sen tietyissä perustelukappaleissa toki viitataan mainittuun päätökseen, kun siinä mainitaan päätöksessä esitetyt johtopäätökset. Kyseisestä täytäntöönpanoasetuksesta ei kuitenkaan ilmene unionin lainsäätäjän tahtoa noudattaa täsmällisesti kyseisiä johtopäätöksiä, vaan pikemminkin tarkoituksena on suorittaa niiden valossa kyseisten polkumyynnitullien tarkastelu säilyttäen samalla harkintavalta WTO-sääntöjen soveltamisessa tältä osin.
- 55 Lisäksi on todettava, että kyseisessä asetuksessa viitataan samassa hengessä yleisesti muun muassa polkumyynnin vastaiseen WTO-sopimukseen.
- 56 Näin ollen ei voida katsoa, että riidanalaisten asetusten lainmukaisuutta voitaisiin arvioida vuoden 1994 GATT-sopimuksen VI artiklaan tai riitojenratkaisuelimen 28.7.2011 tekemään päätökseen nähden.

- 57 Näin ollen on todettava, ettei ensimmäisen kysymyksen tarkastelussa ole tullut esiin mitään, mikä vaikuttaisi riidanalaiisten asetusten pätevyYTEEN.

Toinen kysymys

- 58 Koska toinen kysymys on esitetty vain sen tilanteen varalta, että riidanalaiset asetukset olisivat pätemättömiä, siihen ei ole vastattava.

Oikeudenkäyntikulut

- 59 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Ensimmäisen kysymyksen tarkastelussa ei ole tullut esiin mitään, mikä vaikuttaisi lopullisen polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa 26.1.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 91/2009, asetuksen N:o 91/2009 muuttamisesta 4.10.2012 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 924/2012 ja lopullisen polkumyyntitullin käyttöönotosta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa, sellaisena kuin se on laajennettuna koskemaan Malesiasta lähetettyjen tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia, asetuksen (EY) N:o 1225/2009 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun jälkeen 26.3.2015 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/519 pätevyYTEEN.

Allekirjoitukset